

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาพัฒนาการของ
โลกาภิวัตน์เสรีนิยมใหม่ในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาผลกระทบของโลกาภิวัตน์เสรีนิยมใหม่ที่มีต่อ
รัฐและสังคมไทย และ 3) เพื่อศึกษาถึงปฏิกิริยาตอบโต้/ตอบสนองของรัฐและสังคมไทยที่มีต่อ
โลกาภิวัตน์เสรีนิยมใหม่ โดยถือเอาช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2550)
เป็นช่วงเวลาในการศึกษา

รัฐไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 เป็นต้นมาได้ดำเนินนโยบายเสรีนิยมใหม่มาอย่างต่อเนื่อง
เริ่มด้วยการเปิดเสรีทางการเงินในยุคก่อนเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ และการแปรรูปกิจการของรัฐให้เป็น
ของเอกชนในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจ มาจนถึงการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนในยุคปัจจุบัน
นี่เป็นตัวอย่างของแนวนโยบายที่โดดเด่นของเสรีนิยมใหม่ งานวิจัยนี้เสนอว่านโยบายเสรีนิยมใหม่
นั้นมีพลังมากเพราะถูกผลักดันโดยทุนข้ามชาติที่ได้ใช้ประโยชน์จากกระบวนการโลกาภิวัตน์ที่
ขับเคลื่อนโดยพลังของเทคโนโลยีสารสนเทศ นโยบายเสรีนิยมใหม่ที่รัฐไทยรับมาใช้นั้นเชื่อต่อภาค
ธุรกิจโดยเฉพาะทุนข้ามชาติจึงสร้างผลกระทบอย่างรุนแรงต่อทั้งรัฐไทยและสังคมไทย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสนอข้อถกเถียงว่ารัฐไทยนั้นประสบกับความพ่ายแพ้ เพราะ
ไม่สามารถที่จะต้านทานพลังของโลกาภิวัตน์เสรีนิยมใหม่ได้ และไม่สามารถที่จะแก้ปัญหา
ผลกระทบเชิงลบที่เกิดจากการดำเนินนโยบายเสรีนิยมใหม่ได้ โดยศึกษาจากกรณีศึกษา 4 กรณี
คือ 1) กรณีศึกษาจากหนังสือแสดงเจตจำนง 2) กรณีศึกษาการตรากฎหมาย 11 ฉบับ
3) กรณีศึกษานโยบายส่งเสริมการลงทุน และ 4) กรณีศึกษานโยบายด้านแรงงาน งานวิจัยนี้พบว่า
โลกาภิวัตน์เสรีนิยมใหม่นั้นได้สร้างผลกระทบในมิติที่หลากหลาย อย่างเช่น การทำหนังสือแสดง
เจตจำนงส่งผลกระทบต่ออำนาจอธิปไตยในการดำเนินนโยบายของรัฐไทย การตรากฎหมาย 11
ฉบับเป็นการเปิดประเทศให้ทุนต่างชาติเข้ามาได้มากขึ้น การดำเนินนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่
เชื้อต่อทุนขนาดใหญ่ทำให้นักธุรกิจรายย่อยเดือดร้อน และการดำเนินนโยบายด้านแรงงานก็
ซ้ำเติมให้แรงงานถูกเอารัดเอาเปรียบเพิ่มมากขึ้น

วิทยานิพนธ์นี้เสนอว่าเหตุปัจจัยหลักอย่างหนึ่งของความพ่ายแพ้ของรัฐไทยนั้นเกิด
จากโครงสร้างเชิงสถาบันภายในของรัฐไทยเอง กล่าวคือโครงสร้างเชิงสถาบันภายในของรัฐไทย
นั้นอ่อนแอ เพราะนักธุรกิจการเมืองเข้ามามีตมอำนาจรัฐ อำนาจรัฐอยู่ที่ฝ่ายบริหารมากเกินไปจึง
ขาดการตรวจสอบถ่วงดุล ขาดความโปร่งใสและขาดการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนอื่น ๆ ส่งผล
ก่อให้เกิดพลังต่อรองที่อ่อนแอของรัฐไทยเมื่อเทียบกับพลังของโลกาภิวัตน์เสรีนิยมใหม่

Abstract

This Thesis aims to study the development of neoliberal globalization in Thailand, the impacts of neoliberal globalization on the Thai state and society, and the interactions and responses of the Thai state and society to neoliberal globalization. The period of time of this study covers 1988 to 2007.

The study shows that the Thai state has been vigorously implemented neoliberal policies since 1988, starting from financial deregulation before the age of 1997 economic crisis to privatization after that period and trade and investment liberalization at this time. The deregulation, privatization, and liberalization constitute the core of neoliberal policies. The study proposes that neoliberal policies are very powerful because they are mobilized by transnational capital which takes advantages from globalization process. Neoliberal policies implemented by the Thai state are business-bias policies. They are specifically conducive to the capital accumulation of transnational corporations. Therefore, neoliberal policies have serious impacts on the Thai state and society.

This thesis argues that the Thai state has been defeated because it cannot resist the influence of neoliberal globalization and it cannot solve the problems arising from the implementation of neoliberal policies. Four cases are studied in the thesis. They are the case of Letters of intent, the case of 11 acts, the case of investment promotion policy, and the case of labour policy. The study indicates that neoliberal globalization has multidimensional impact. For example, the submit of the letters of intent to the International Monetary Fund led to the damage of the Thai state's autonomy to implement its public policy. The 11 acts led to the explosion of transnational corporations in Thailand. The investment promotion policy, which is big business-biased, causes harmful effects to small and medium enterprises. And the labour policy exacerbates the sufferings of labourers.

The study argues that one of the main causes of the defeat of the Thai state originates from the domestic institutional structure within the Thai state. That is, the domestic institutional structure is weak. Its weakness is due to the composition of cabinet, many of which come from business sector, has so much power that it has no room for checks and balances, transparency and participation. As a consequence, the bargaining power of the Thai state has been weakened by the forces of neoliberal globalization.